Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Ken de populatie!
Wat vraagt de populatie?
Wat heeft de school in huis om die vraag te beantwoorden?
Wat heeft de school (nog) niet in huis om die vraag te beantwoorden en waar haal je het dan vandaan?

Contactgegevens van de school

Samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband PO Zaanstreek
Naam schoolbestuur	Zaan Primair
Naam school	Dynamica Noordsterweg afdeling SBO
Straat	Noordsterweg 2
Postcode en Plaats	1521 JS Wormerveer
Gemeente	Zaanstad
Telefoon	075-6171936
Website	www.dynamicaonderwijs.nl
Mailadres	administratie.nsw@dynamicaxl.nl
Directie	Matthieu van Wijhe, Claudia Schijffelen

Beschrijving van de schoolpopulatie

Algemene gegevens en doelgroep

Dynamica Noordsterweg 17UI is een school voor speciaal basisonderwijs (SBO), gevestigd in Wormerveer. De schoolpopulatie bestaat uit leerlingen die hoofdzakelijk uit de gemeente Zaanstad en Wormerland komen.
Het onderwijs is gericht op leerlingen die onvoldoende tot leren komen binnen het reguliere onderwijs. Dit kan komen door de cognitieve capaciteiten van de leerlingen, kindkenmerken (bijvoorbeeld sociaal emotioneel kwetsbaar, problemen gedragsregulatie) of leerlingen waarbij een stoornis hen belemmert in het goed kunnen meekomen in het regulier onderwijs.

De meeste groepen zijn gehuisvest in een nieuw schoolgebouw dat in 2022 is opgeleverd. Dit gebouw wordt gedeeld met de SO-afdeling van Dynamica (16KI). Er zijn drie groepen die zijn ondergebracht in twee reguliere scholen. In deze zgn. satellietgroepen zitten leerlingen die we thuisnabij kunnen plaatsen. De ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen zijn minder complex dan die van de hoofdlocatie in Wormerveer.

Op ons SBO zitten leerlingen in de leeftijd van 4-13 jaar die vooral extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van de cognitieve vaardigheden. Vaak is dit in combinatie met uitdagingen op het gebied van gedrag en/of sociaal-emotionele uitdagingen.

Het leerlingenaantal schommelt tussen de 160 en 180 leerlingen. Driekwart van de leerlingen is van het mannelijk geslacht. De afgelopen jaren zijn er meer leerlingen aangemeld met een combinatie van leer- en gedragsproblemen. De meeste leerlingen die zijn binnen gestroomd hebben problemen op het gebied van leren. Gevolgd door leerlingen waarbij leerproblemen én gedragsproblematiek een rol spelen. Hierbij zijn er veel leerlingen met de diagnose ASS of kenmerken van ASS. Ten slotte volgt de groep leerlingen met taalontwikkelingsproblematiek, taalspraak problematiek en/of medische problemen. Door deze problematiek, is er ook sprake van leerproblemen.

Gekeken naar de gehele populatie van de school is te zien dat de meeste leerlingen zijn ingestroomd vanwege belemmeringen die zij (direct dan wel indirect) ondervinden op het gebied van het gedrag. De belemmeringen lopen breed uiteen van belemmeringen die het resultaat zijn van een problematische thuissituatie tot belemmeringen die voortkomen uit psychiatrische problematiek (ADHD, ODD, Autisme, Hechtingsproblematiek, PTSS, ect). De belemmeringen op het gebied van gedrag gaan veelvuldig gepaard met leerproblemen. Tevens is er ook een groep leerlingen ingestroomd die enkel belemmeringen ondervinden op het gebied van leren. Daarnaast is er een steeds grotere groep leerlingen die te maken heeft met taalontwikkelingsproblematiek, wat resulteert in problematiek op het gebied van het leren.

Veilig en positief klimaat

Voor onze leerlingen willen wij een veilig en positief klimaat creëren dat zowel het leren als positief gedrag bij de leerlingen bevordert. De schoolregels worden duidelijk aangegeven en consequent gehanteerd, waarbij we gebruik maken van Positive Behavior Support.

Er wordt gestreefd naar een goed pedagogisch klimaat door te werken vanuit een overzichtelijk en herkenbare structuur, het bekrachtigen van positief gedrag staat voorop. Daarnaast worden er lessen gegeven die bijdragen aan een positieve ontwikkeling van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen

Onderwijsbehoeften van de leerlingen

De leerlingen hebben ondersteuning nodig op het gebied van hun sociaal-emotionele ontwikkeling, weerbaarheid en zelfvertrouwen. Op cognitief gebied is er behoefte aan extra ondersteuning op taal (spraak) lezen en rekenen. Daarnaast hebben veel leerlingen behoefte aan een leeraanbod op hun eigen niveau en leerkrachten die expertise hebben op het gebied van zowel externaliserend als internaliserend gedrag bij leerlingen.

Intelligentie en uitstroom

Op Dynamica SBO is van veel leerlingen het intelligentieniveau moeilijk te interpreteren, vooral omdat er een grote discrepantie bestaat tussen het verbale intelligentieniveau en het performale intelligentieniveau. Daarnaast is bij een deel van de leerlingen het intelligentieniveau niet bekend, omdat er nog geen onderzoek naar is gedaan of omdat er vanwege bepaalde redenen geen onderzoek afgenomen kan worden. De intelligentieniveaus die wel bepaald konden worden, lopen zeer uiteen. Dit varieert van moeilijk lerend intelligentieniveau tot zeer begaafd niveau.

Kijkend naar de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen in combinatie met het intelligentieniveau, de kindfactoren en de omgevingsfactoren, kan vastgesteld worden dat ook de uitstroombestemming van de leerlingen breed uiteen loopt. Leerlingen stromen uit naar alle niveaus binnen het voortgezet onderwijs, maar de meeste leerlingen naar het praktijkonderwijs en vmbo (b/k).

De hierboven beschreven schoolpopulatie vraagt om een ruim en gevarieerd onderwijs- en ondersteuningsaanbod. Er wordt niet alleen gekeken naar wat de leerling laat zien. Er wordt gekeken wat de oorzaak is van wat het kind laat zien en op welke gebieden het ondersteuning of uitdaging nodig heeft. Alle leerlingen die instromen, komen op school met belemmeringen op een bepaald gebied. Hoe de school hierop inspeelt volgt in het volgende hoofdstuk.

Passende plek

Een passende plek vinden voor de leerlingen van onze school gebeurt op verschillende gebieden. Bij aanmelding van een leerling stellen we – na onderzoek – vast in welke klas de leerling het beste past. We kijken niet alleen naar de leeftijd, maar ook naar de actuele didactische ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Zo kan het gebeuren dat een leerling die 10 jaar is, beter past in een groep 5 gezien de didactische en/of emotionele ontwikkeling. Daarnaast gebeurt het ook dat wij leerlingen doorverwijzen naar een andere vorm van onderwijs. Dit gebeurt n.a.v. observaties en groepsbesprekingen. Doorverwijzen gebeurt zowel naar het regulier onderwijs als het speciaal onderwijs. Onze leerlingen stromen in principe op 12-jarige leeftijd door naar het voortgezet onderwijs.

(Extra) ondersteuning

De (extra) ondersteuning op het gebied van het leren en het gedrag, vindt bij voorkeur plaats in de klas. Omdat de klassen kleiner zijn dan in het regulier onderwijs, is de leerkracht beter in staat om te differentiëren en individuele aandacht te geven aan de leerlingen die dat nodig hebben. Daarnaast worden er lessen gegeven die bijdragen aan een positieve ontwikkeling van de sociaal-emotionele

ontwikkeling van de leerlingen. We hebben ook ondersteunende functionarissen op school. Naast de orthopedagoog en de schoolmaatschappelijk werker, zijn dat de onderwijsassistenten en de preventiemedewerkers. Deze laatste groep vangt leerlingen op waar de-escalatie nodig is of individuele hulp bij het sturen op gewenst gedrag.

Op school is er samenwerking met een logopedist en een sociotherapeut van Altra. Op school begeleidt een logopedist individuele leerlingen met spraakproblematiek en/of een achterstand op het gebied van taal. Vanuit Altra is er een sociotherapeut werkzaam. Zij begeleidt zes leerlingen volgens de ATOS-werkwijze (Altra Thuis en Op School). Er is ook samenwerking met Kentalis (cluster 2). Ambulant begeleiders werken met individuele leerlingen en overleggen met de leerkrachten hoe de aanpak in de klas aangepast kan worden aan hetgeen de leerlingen nodig hebben. Indien nodig kan er gebruik gemaakt worden gemaakt van geluidsdempers, study buddy's, wiebelkussens en tangles. Binnen onze school is er een eigen school maatschappelijk werker, die beschikbaar is voor ondersteuning aan ouders, leerlingen en leerkrachten.

Zorgstructuur

Er is structureel overleg tussen de zorgcoördinator en de leerkrachten. Er zijn vier groepsbesprekingen per jaar. In deze besprekingen worden de groepsresultaten besproken, maar ook het effect van de hulp aan individuele leerlingen. Bij deze overleggen worden ook eventuele knelpunten gesignaleerd en worden er afspraken gemaakt over de te bieden hulp en ondersteuning. Deze afspraken worden vastgelegd en op een volgend overleg geëvalueerd.

Wanneer er behoefte is aan meer deskundigheid om een leerling te kunnen ondersteunen, wordt een leerling in een OndersteuningsTeam besproken. Dit team bestaat tenminste uit de leerkracht, de zorgcoördinator, adjunct directeur, school maatschappelijk werker, de orthopedagoog en ouders. Daarnaast kunnen er andere deskundigen aan sluiten zoals de jeugdarts, jeugdteammedewerkers en externe hulpverleners.

Deskundigheid en expertise

Onze leerlingen vragen om deskundig en gemotiveerd personeel. Onze leerkrachten zijn in staat om leerlingen met een specifieke onderwijs- en/of begeleidingsbehoefte adequaat te begeleiden, zowel op cognitief als sociaal en emotioneel gebied. Als een leerkracht een probleem ervaart kan hij zijn vraag of zijn zorg direct delen met collega's en/ of de zorgcoördinator. De leerling is niet de zorg van de leerkracht alleen, maar de zorg van ons allen. Overgewaaid vanuit de afdeling SO van de school, worden regelmatig 'sparsessies' georganiseerd waarin de leerkracht en de gedragscoach van het SO, samen met andere collega's van de school nagaan welke interventies er nog ingezet kunnen worden. Het versterken van deskundigheid en expertise gebeurt door zowel interne- als externe scholing. Een aantal leerkrachten hebben de master SEN opleiding gevolgd. Ook zijn er teambrede scholingen met diverse onderwerpen zoals TOS en Autisme. Daarnaast zijn er door leerkrachten individuele trajecten gevolgd.

Door het toenemend aantal leerlingen met problemen op het gebied van spraak/taal en ASS is er behoefte aan ondersteuning op het gebied van taalontwikkeling en kennis over onderwijs gericht op leerlingen die gediagnosticeerd zijn met of kenmerken van autisme hebben. Er is een werkgroep autisme opgericht en er is een leerkracht die de opleiding practitioner autisme heeft afgerond om specialist autisme te worden om vervolgens deze kennis te kunnen delen met alle personeelsleden van de school. Op het gebied van de taalontwikkelingsproblematiek hebben de personeelsleden deelgenomen aan het seminar van Kentalis over onderwijs aan kinderen met TOS.

Samenwerking Externe partijen

We zien dat de ondersteuningsbehoefte voor veel van onze leerlingen binnen de school hoog ligt en dat dit kan samengaan met de thuissituatie waarin ook veel ondersteuningsbehoefte is. Ouders kunnen voor hulp en ondersteuning doorverwezen worden naar het jeugdteam of de schoolmaatschappelijk werker die verbonden is aan de school. Er is een vast lid van het jeugdteam. op een vast moment van de maand aanwezig op school. Dit mede om de drempel voor ouders te verlagen. De schoolmaatschappelijk werker, jeugdarts en het lid van het jeugdteam sluiten aan bij het overleg van het Ondersteuningsteam, waar leerlingen met ouders worden besproken.

Terugplaatsing naar het regulier onderwijs

De vorderingen van de leerlingen op zowel cognitief als sociaal emotioneel gebied worden goed bijgehouden en indien nodig en wenselijk kan er met diverse experts zoals de zorgcoördinator, orthopedagoog en de terugkeer-coördinator regulier onderwijs worden overlegd of terugkeer of instroom naar het regulier onderwijs gerealiseerd kan worden.

Ambities van de school

De school biedt een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding, gebaseerd op de mogelijkheden van de leerlingen. De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder haar extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning.

Onze ambities ten aanzien van het bieden van aanvullende of extra ondersteuning:

Ambitie op het gebied van leeropbrengsten en uitstroombestemming

De ambitie van de school is dat de leerlingen uitstromen naar het type onderwijs dat aansluit bij hun mogelijkheden. Het is binnen ons type onderwijs niet haalbaar om de streefniveaus te behalen waar de (reguliere) scholen aan moeten voldoen. Als leerlingen beschikken over een grote dosis motivatie en doorzettingsvermogen, dan verwijzen we leerlingen echter graag naar een school voor voortgezet onderwijs die wellicht iets boven het niveau ligt als het om de cognitieve resultaten gaat.

Ambitie op het gebied van de didactisch handelen

Onze leerlingen krijgen meer ondersteuning dan binnen het reguliere onderwijs. En de aangeboden leerstof sluit aan bij het actuele ontwikkelingsniveau. Nog beter kunnen differentiëren met een gevarieerd arsenaal aan middelen en materialen en het uitbreiden van het didactisch repertoire van de leerkrachten, kunnen ervoor zorgen dat onze leerlingen nog meer kennis en vaardigheden opdoen. Gedifferentieerd werken blijft dan ook een continu aandachtspunt in onze schoolontwikkeling. Daarnaast is doelgericht werken een speerpunt. Het valt op dat de leerkrachten veel nadruk leggen op de pedagogische en minder op de didactische onderwijsbehoeften. De analyse hiervan kan scherper, zodat nog beter bij de ontwikkeling van de leerlingen aangesloten kan worden.

Ambitie op het gebied van pedagogisch handelen

De afgelopen jaren is er hoog ingezet op het creëren van een veilig positief pedagogisch klimaat met behulp van Positive Behavior Support (PBS). Dit veilige positieve pedagogisch klimaat is voor onze leerlingen een voorwaarde om tot leren te komen. Onze leerkrachten zijn in staat om leerlingen te begeleiden met specifieke begeleidingsbehoeften op sociaal en emotioneel gebied. Hiervoor wordt schoolbreed gebruik gemaakt van de methode PBS. Swiss wordt gebruikt om incidenten te registreren. Enkele malen per jaar onderzoeken we de aard en frequentie van de incidenten en bepalen we welke (nieuwe) interventies ingezet kunnen worden. Daarnaast geven de leerkrachten lessen die een positieve bijdrage leveren aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen en wordt er twee keer per jaar de Sociale Competentie Observatie Lijst (SCOL) ingevuld.
Ondanks de vele interventies die toegepast worden op het gebied van het pedagogisch handelen, zijn er ook op dit gebied speerpunten voor het volgende schooljaar. Het belangrijkste speerpunt is het vaststellen van de grenzen van aanvaardbaar gedrag van de leerlingen. Er zijn geen schoolbrede afspraken over de begrenzing van het gedrag en de consequenties die gedragsovertredingen hebben. Onze SO-partner in het gebouw heeft op dat gebied een flinke voorsprong en helpt onze SBO-afdeling om daar enkele ontwikkelingsstappen in te zetten.

Ons plan en de termijn om bovengenoemde ambities te realiseren zijn als volgt:
We zijn sinds oktober verhuisd naar een nieuw schoolgebouw samen met een afdeling SO. Beide teams werken hard aan de integratie van twee schoolteams. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een gezamenlijk meerjarenplan. In dit plan staat beschreven welke doelen er de komende jaren worden nagestreefd en welke activiteiten worden ingezet om die doelen te realiseren. Voor het plan per schooljaar in de periode 2023-2029 verwijzen we graag naar dit meerjarenperspectief. Eind maart 2023 wordt dit plan vastgesteld.

Dit betekent voor het lerarenteam:
De ambities van de school doen een groot beroep op de inzet van het lerarenteam. Het team is gemotiveerd om het onderwijs te verbeteren en heeft hierover veel ideeën. Met de afdeling SO zijn gezamenlijke kwaliteitsteams ingericht, die in de komende jaren allerlei thema's aanpakken die niet alleen de onderlinge relatie versterken maar ook het onderwijs aan onze leerlingen verbeteren.